

Forsker på eldre, hund og robot-sel

FLERE FENGSELT : Politiet i Drammen etterforsker et mulig nettverk av seksualforbrytere. I går ble to menn fengslet i saken, siktet for voldtekt. Politiet har så langt pågrepet og siktet fire menn for voldtekt. Den antatte hovedmannen er også siktet for hallikvirksomhet, menneskehandel og besittelse av overgrepssbilder av barn. NTB

En omfattende norsk studie tar nå for seg effekter robot-sel og levende hund kan gi pasienter med demens.

MONICA HAUGSTAD
monica.haugstad@bt.no

Fallulykker er en viktig årsak til funksjonshemming og død hos våre eldre. Og eldre med demens har to-tre ganger høyere risiko for fall, enn andre seniorer. Forskerne ser på om dyr og robotdyr kan forebygge, og tar for seg en rekke risikofaktorer.

Foreløpig positiv effekt

Dette er faktorer, som også har stor betydning for livskvaliteten generelt:

- medisinsbruk
 - søvn
 - aktivitetsnivå
 - depresjon, uro
 - balanse og bevegelse
 - sosiale interaksjoner
 - kognitive funksjoner (hukommelse, med mer)
- Forskerne bruker blant annet video og logger.

–Det vi har observert og fått tilbakemeldinger på, er at tiltakene oppleves veldig positive. Videoene viser at deltakerne engasjerer seg, viser glede og har samtale med andre og med hundeførerne, sier Christine Olsen, stipendiat ved Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås.

–Dette blir et positivt tilskudd i hverdagen der og da. I tillegg har vi fått tilbakemelding om at deltakerne faktisk også husker navnet på hunden fra gang til gang. Effekten er lignende på robotselen, sier hun.

Sammenligner ikke

Hun trekker frem et eksempel der en deltaker fortalte en pleier at det var kjekt å ha hunden på besøk. Men pasienten kunne ikke minnes hva som skjedde.

–Følelsen av glede blir værende, selv om man ikke husket hva man gjorde. Følelsen er viktigst. Man skaper en endring i sinnstemningen, sier Olsen.

Forskerne sammenligner ikke

fakta

dyr og robot

■ Studien «Dyreassisterte- og robotassisterte intervensjoner som helsefremmende tiltak for eldre med demens», tar for seg:

■ Robotassistert aktivitet: Kontakt og interaksjon med robotsel, som lager lyd og bevegelse. Ledes av en sertifisert behandler.

■ Dyreassistert aktivitet: Dyret er miljøskaper, for eksempel besøkshund på sykehjem. Ikke krav til helsefaglig styring. Gjennomføres oftest av frivillige.

■ Dyreassistert terapi: Hunden er spesielt trent, og helsepersonell bruker den individuelt målrettet som del av behandling, som skal dokumenteres og evalueres. Eksempel: Pasienten løfter foten, og hunden går under. Morsommere enn knebøy på ordre av terapeut.

KILDE: FORSKER CHRISTINE OLSEN, UNIVERSITETET FOR MILJØ- OG BIOVITENSKAP

hva som er best av levende hund og robotsel.

–Tiltakene konkurrerer ikke, men utfyller hverandre. Jeg ser ikke for meg at den ene vil ta over for den andre, sier Olsen, og poengterer at det er den enkelte pasient som må stå i sentrum ved valg av metode.

–Dyr er ikke eneste vei. Musikkterapi kan for eksempel virke like godt. Uansett om man velger musikkterapi, robotsel eller dyr, må man ha et formål og en plan. Det viktigste er at man velger tiltaksform som passer individet, og skaffer seg kunnskap og kompetanse om det man velger. Alle har ikke like stor glede eller nytte av dyreintervensjoner. Derfor er det viktig å ha fagkunnskap, og ikke bare sette i gang ut fra egne tanker og erfaringer, sier hun.

Internasjonal

Med mange ulike effektmål,

OMSORGSGIVERE: –Jeg vil absolutt anbefale besøkshund på sykehjem, sier avdelingssykepleier Gunnhild Bringsvor ved Bergen Røde Kors sykehjem. Her med hunden Ukko, etter endt besøksrunde på avdelingen hennes. Bildet er fra da besøksordningen startet for to år siden.

ARKIVFOTO: SILJE VAGNILD

er studien stor i internasjonal sammenheng.

–Vi har fått mye skryt for designet, og opplevd stor inte-

resse når vi har presentert det internasjonalt, sier Christine Olsen.

Til sammen 15 sykehjem og 24 dagsentre i Østfold, Akershus og Vestfold deltar. Forskningsansvarlig er Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås, som samarbeider med AntrozologiSenteret, Høgskolen i Vestfold, Nøtterøy kommune og Utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold.

–Bra for helsen

Røde Kors sykehjem har to års erfaring med besøkshund, og avdelingssykepleier Gunnhild Bringsvor anbefaler ordningen.

–Pasientene opplever en positiv situasjon. Det må jo være bra for helsen, så lenge du ikke er allergisk, og det har ikke vært et problem her, sier hun.

–Mange av pasientene har hatt hund selv, og assosierer til tidligere gode opplevelser. Pasientene opplever også at hunden blir glad når den møter dem. Det skaper en begeistringssituasjon. Hunden stiller ingen krav, han aksepterer deg slik du er, sier hun.

Hunden Ukko og pensjonert BT-journalist Tor Leif Pedersen opplever glede hos pasientene.

–Det er det mest meningsfulle jeg har funnet på i mitt 72-årige liv, sier Pedersen. –Og hunden elsker dette. Når vi nærmer oss inngangsdøren til sykehjemmet, begynner halen å gå.

Pedersen understreker at det er nødvendig at hund og hundefører blir kurset, og hunden må være testet for å sikre at den egner seg.

Gje oss sjansen på mandag